



Sborník z mezinárodní konference



Migrace studentů do České republiky 2000–2015: historie a perspektivy

*pořádané
dne 4. června 2015
Zdeňkem Škromachem,
místopředsedou Senátu PČR,
a za odborné spolupráce
Go Study group, s.r.o.*



SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY



Obsah

-
- 6** Úvodní slovo místopředsedy Senátu Parlamentu České republiky Ing. Zdeňka Škromacha
-
- 10** Citáty z konference
-
- 12** České školství je otevřeno zahraničním studentům
RNDr. Vladimír Roskovec, CSc., *Centrum pro studium vysokého školství, v.v.i.*
-
- 16** Vliv migrace studentů na ekonomiku České republiky
Ing. Alexandr Ključnikov, Ph.D.,
Vysoká škola podnikání a práva
-
- 22** Migrace studentů do České republiky a aspekty výuky češtiny pro cizince
Mgr. Anna Čurdová, *Go Study group, s.r.o.*
-
- 28** Mobilita studentů a Europass
Mgr. Irena Palánová, *Národní ústav pro vzdělávání*
-
- 34** Výuka českého jazyka pro cizince
PhDr. Petra Navrátilová, *Institut celoživotního vzdělávání Vysokého učení technického v Brně*
-
- 38** Profesionální kariéra zahraničního absolventa vysoké školy v České republice
Mgr. Eltay Dilbazi, Ph.D., *vedoucí Centra kaspických studií Univerzity Karlovy*
-
- 42** Zkušenosti studenta při jeho cestě za vzděláním v ČR
Igor Odintsov, *student 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy*
-
- 46** Migrace studentů do České republiky z pohledu MV ČR
Ing. Kateřina Černá, *odbor azylové a migrační politiky MV ČR*
-
- 52** Migrace studentů očima bývalého velvyslance a současného poslance PČR
Ing. Mgr. Milan Šarapatka, Ph.D.,
Poslanecká sněmovna PČR

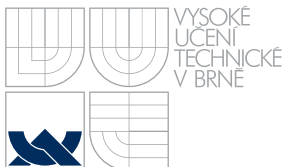
V hlavním sále Senátu PČR se dne 4. června 2015 konala konference „Migrace studentů do ČR 2000–2015, historie a perspektivy“, jejímž cílem bylo posoudit možnosti spolupráce v oblasti řízené studentské migrace mezi ústředními orgány, vzdělávacími institucemi a vysokými školami.

Na konferenci byli pozváni zástupci veřejných a soukromých českých vysokých škol, ambasád, MŠMT, ministerstva vnitra, ministerstva zahraničí, senátoři a poslanci, zástupci školských odborů, krajských úřadů, studenti, HR společnosti, zástupci vzdělávacích agentur a jazykových škol.

Hlavní úkoly konference byly:

- analyzovat vliv studentské migrace na ekonomický rozvoj České republiky a na ekonomický rozvoj zemí původu zahraničních studentů;
- prozkoumat a zvážit praktická opatření na podporu studentské migrace do České republiky;
- posoudit mechanismy, které povedou k posílení pozitivních účinků migrace studentů do České republiky, a diskutovat o nich.

Partneři konference:





Úvodní slovo místopředsedy Senátu Parlamentu České republiky Ing. Zdeňka Škromacha





Vážené dámy, vážení pánové, milí studenti, je mi velkou ctí přivítat vás na půdě Senátu Parlamentu České republiky v tomto historickém sále a jsem rád, že mohu zaštitit konferenci na téma studentské migrace.

V současnosti se nacházíme v době nebývalé lidské mobility, proto by mělo být důležité prohloubit porozumění vztahu mezi migrací a rozvojem, protože ten není vždy dobře pochopen a podporován. Je mnohdy spojován se spoustou emocí a subjektivních pohledů. Migrace podporuje ekonomiku hostitelského státu, může posílit znevýhodněné skupiny. Na druhé straně jsou přítomna rizika, která mohou uškodit lidskému rozvoji, a to v případě, kdy migrace není svobodnou volbou. Restrikce, zvláště pak neopodstatněné, při vstupu na území hostitelské země mohou zvýšit jak náklady, tak rizika spojená s migrací.

Na migraci můžeme pohlížet z různých úhlů, někdy i velmi negativně, ale domnívám se, že přístup státu by měl být v zásadě pozitivní. Legální migrace, obzvláště migrace studentů, by měla být využívána jako příležitost k rozvoji, a to jak v zemi původu, tak v zemích cílových. Stát by měl aktivně přistupovat k vytváření politik a hledat cesty, jak podpořit jednotlivé kroky vedoucí k využití potenciálu, který studentská migrace skýtá.

Studentskou migraci považují za velmi důležitou. Mladí vzdělaní lidé jsou v naší zemi vítáni a vždy budou mít podporu.

Mladí lidé mají v sobě vždy touhu poznávat a zkoušet nové, mají chuť experimentovat, nebojí se riskovat a jít do neznáma. Hledají nové cesty, a tím obohacují země, do nichž přicházejí, i země svého původu.



Stát by měl aktivně hledat cesty, jak podpořit jednotlivé kroky vedoucí k využití potenciálu, který studentská migrace skýtá.

Prostředí vysokých škol, které je svobodné a oproštěné od politických tlaků, učí kritickému myšlení. A tam, kde jsou studenti z více zemí světa, obohacuje všechny, učí toleranci, vzájemné úctě a spolupráci a myslím si, že obzvláště v dnešní době je to velmi důležité. Pro studenty ze světa, který je nám blízký svou kulturou a náboženstvím, pak skýtá možnost srovnání a výměny zkušeností i poznání skutečného života, nikoliv virtuální reality, kterou nám mnohdy zprostředkovávají či vytvářejí média.

Náš vzdělávací systém je připraven přijímat zahraniční studenty. Nabízí jim řadu možností, jak získat kvalitní vzdělání – a to jak na veřejných, tak na soukromých vysokých školách. Zájemcům o studium nabízíme vzdělání v českém jazyce, ale i v jazycích cizích. Řada českých jazykových středisek a jazykových škol pokračuje v tradiční jazykové přípravě expertů a poskytuje kurzy českého jazyka. Vysoké školy zřizují poradenská centra, navštěvují veletrhy škol v různých částech světa. I v oblasti studentské migrace funguje zákon trhu a velká konkurence, a proto tady musí být stát, který může pomoci.



Jsem přesvědčen, že i resortní ministerstva, která mají migraci tak říkajíc v popisu práce, tj. ministerstvo vnitra či ministerstvo zahraničních věcí, najdou cestu k přijetí takových pozitivních opatření, kterými bude zjednodušen systém vydávání studentských víz a realizace pobytu za účelem studia, samozřejmě při dodržení jejich povinností. Myslím si, že právě v těchto otázkách jsme poněkud pozadu za některými jinými zeměmi Evropské unie, jako je například Rakousko, Francie, Finsko či některé další země, které účinně sladily systém přidělování a vyhodnocování studentských víz a pobytů. Ze zahraničí je třeba si brát příklady pozitivního řešení této problematiky, přenášet je a využívat je v našich

podmínkách. Restriktivní cesta není cestou úspěchu, a to ani v této oblasti.

Jsem přesvědčen, že ministerstvo vnitra či ministerstvo zahraničních věcí najdou cestu k přijetí pozitivních opatření, kterými bude zjednodušen systém vydávání studentských víz.

Studentskou migraci považuji za velmi důležitou, domnívám se, že v globalizovaném světě není možné stavět zdi a ploty, naopak je důležité stavět mosty. Jsem přesvědčen, že mladí vzdělaní lidé jsou v naší zemi vítáni a vždy budou mít podporu.

Citáty z konference



PhDr. Petra Navrátilová,
*Institut celoživotního vzdělávání
Vysokého učení technického v Brně*

■ Zahraniční uchazeči jsou úspěšní i v tzv. prestižních oborech, dostávají se na lékařské fakulty, na právnické fakulty. Máme i studenty, kteří studují na UMPRUM, HAMU, FAMU. Mezi těmito studenty je dost talentovaných lidí, kteří naši společnosti mohou něco dalšího přinést.



RNDr. Vladimír Roskovec, CSc.,
*Centrum pro studium vysokého
školství, v.v.i.*

■ Podle statistických údajů studovalo v roce 2014 na českých vysokých školách celkem 41 tisíc studentů s cizím státním občanstvím, což je 12 % z celkového počtu téměř 350 tisíc studentů.



Ing. Kateřina Černá,
*odbor azylové a migrační
politiky MV ČR*

■ Každoročně se zvyšují počty udělených dlouhodobých studentských víz a pobytů ze zastupitelských úřadů, a to hlavně z největších zdrojových zemí studentské migrace, jako jsou Spojené státy, Rusko nebo Ukrajina.

■ Žádosti o studentská víza mají poměrně vysokou úspěšnost, větší než 90 %.



Ing. Alexandr Ključnikov, Ph.D.,
Vysoká škola podnikání a práva

■ V souladu s referátem *European Migration Network* si země EU kladou za cíl zvýšit počet zahraničních absolventů z třetích zemí, kteří po studiu zůstanou ve své zemi.

■ Velký význam má to, že 20 % všech zahraničních studentů si vybírá technické obory. Jsou to právě obory, v nichž ČR zaznamenává nedostatek kvalifikovaných specialistů.



Mgr. Anna Čurdová,
Go Study group, s.r.o.

■ V zákoně č. 111/98 Sb., o vysokých školách, je zakotven princip rovnosti studentů, to znamená, že zahraniční i čeští studenti mají rovné podmínky a přístup ke studiu.

■ Čeština díky zahraničním studentům přestala být exotickým jazykem a stala se žádaným slovanským jazykem, který konkuruje ruštině a polštině.



Mgr. Eltay Dilbazi, Ph.D.,
*absolvent Masarykovy univerzity,
vedoucí Centra kaspických studií
Univerzity Karlovy*

■ Dnes stále ještě cizinci zkoumají především varianty možností studia v Anglii nebo Německu. Ale kdyby byly informace o České republice jako zemi vhodné ke studiu dostupnější, myslím si, že mnohý rodič by chtěl poslat děti studovat do České republiky.

Igor Odintsov,
*student 2. lékařské fakulty
Univerzity Karlovy*

■ Zpočátku jsem Českou republiku vnímal jako odrazový můstek, ale po dvou letech svého pobytu tady jsem se do Česka zamiloval a chtěl bych v ČR zůstat.

■ Během svého pobytu mám možnost vidět, jaká je česká medicína, a můžu říct, že je hodna pochvaly. Být dobrým lékařem tady je pro mě nejvyšší cíl.



Ing. Mgr. Milan Šarapatka, Ph.D.,
Poslanecká sněmovna PČR

■ Absolutně nesouhlasím s pohledem Ministerstva vnitra ČR, že bychom se měli zaměřit na samoplátce. Samozřejmě přicházíme o platbu za školné, ale přínos studentů, kterým jsme poskytli stipendium, bude pro naši zemi stonásobně větší.

■ Můj názor je, že úspěšný absolvent české univerzity je v zahraničí důležitější než velvyslanec, může pro Českou republiku udělat podstatně více.

Mgr. Irena Palánová,
Národní ústav pro vzdělávání

■ Aktivně se zasazujeme o to, aby koncept transparentnosti kvalifikační cizinců do budoucna mohl plně nahradit uznávání alespoň pro tu středoškolskou úroveň, kde nejsou regulovaná povolání.



České školství je otevřeno zahraničním studentům



RNDr. Vladimír Roskovec, CSc.,
*Centrum pro studium vysokého
školství, v.v.i.*

Internacionalizace českého vysokého školství

Obnovení a rozvíjení vztahů se zahraničními vysokými školami a mezinárodními organizacemi byl jeden z hlavních úkolů transformace českého vysokého školství po roce 1989. Tento proces probíhal a dosud probíhá jak na úrovni jednotlivých vysokých škol, tak na úrovni národní či státní, a to společně s obecnými snahami o zapojení České republiky do struktur evropských (EU) i světových (např. OECD).

Česká republika podepsala v roce 1999 mezi prvními Boloňskou deklaraci a začala též neprodleně realizovat doporučení obsažená v této deklaraci a v následných komuniké ze setkání ministrů odpovědných za vysoké školství, z nichž první se konalo v Praze v roce 2001. Zásady strukturování vysokoškolského studia do tří cyklů byly zahrnuty již do nového zákona o vysokých školách č. 111/1998 Sb. Příslušná restrukturalizace studijních programů probíhala na různých vysokých školách různým tempem, byla prakticky dokončena v roce 2008. Zmíněný zákon též zavedl povinnost vydávat dodatek k diplomu (*Diploma Supplement*) a doporučil užívání kreditového systému. Vydávání dodatku k diplomu v češtině a angličtině

III



se stalo standardní praxí, podobně jako užívání evropského kreditového systému ECTS (*European Credit Transfer System*).

Všechny vysoké školy mají uzavřeny desítky dohod se zahraničními vysokými školami, které se týkají jak vědecké spolupráce, tak spolupráce ve vzdělávání. Absolvování určité části studia v zahraničí se stává standardní součástí doktorských studijních programů. Nezbytnou podmínkou pro přijímání zahraničních studentů je konání alespoň některých kurzů v cizím jazyce, nejlépe pak uskutečňování celých studijních programů v cizím jazyce.

V roce 2014 studovalo na českých vysokých školách celkem 41 tisíc studentů s cizím státním občanstvím, což je 12 % z celkového počtu téměř 350 tisíc studentů.

Postupně dochází k tomu, že některé vysoké školy mají většinu studijních programů akreditovanu také v některém cizím jazyce, většinou v angličtině. Z takto akreditovaných programů se však uskutečňuje zpravidla jen malá část, tj. ty, o které projevil zájem jistý minimální počet zahraničních studentů. Mezi studijní programy akreditované v cizím jazyce patří i studijní programy typu *joint-degree* a *double degree*.



Všechny vysoké školy nabízejí zahraničním studentům poradenské služby, možnost ubytování a stravování. Pro zájemce o studium v českém jazyce pořádají kurzy českého jazyka. Česká republika se tak stala součástí Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání (*European Higher Education Area, EHEA*) a vytvořila nezbytné podmínky pro to, aby na zdejších vysokých školách mohli občané z jiných zemí nejen absolvovat část svého studia, ale i celý studijní program.

12 % studentů v ČR jsou cizinci

Podle statistických údajů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR za rok 2014 studovalo na českých vysokých školách celkem 41 tisíc studentů s cizím státním občanstvím, což je 11,7% z celkového počtu téměř 350 tisíc studentů. Z nich na veřejných vysokých školách bylo 34 tisíc, tj. asi 9,7%, na soukromých cca 7 tisíc, což jsou 2%.

I v budoucnu by měl být pro zahraniční studenty v České republice dostatek studijních příležitostí.

Vyšší podíl zahraničních studentů na soukromých vysokých školách je dán i tím, že na některých z nich probíhá výuka primárně nebo z velké části v angličtině. Mezi tyto školy patří Anglo-americká vysoká škola, o.p.s. (75% zahraničních studentů), University of New York in Prague, s.r.o. (73%), ART & DESIGN INSTITUT, s.r.o. (44%). I jiné soukromé vysoké školy mají vysoké nejen relativní, ale i absolutní počty zahraničních

studentů: Bankovní institut vysoká škola, a.s. (708 zahr. studentů, tj. 47%), Vysoká škola hotelová v Praze, spol. s.r.o. (686 zahr. studentů, tj. 44%), Vysoká škola obchodní a hotelová, s.r.o. (141 zahr. studentů, tj. 42%). Nejvyšší počet zahraničních studentů má Vysoká škola finanční a správní, o.p.s. (997, tj. 24%).*

Studenti s cizím státním občanstvím mohou na našich veřejných vysokých školách studovat za stejných podmínek jako občané ČR: pokud studují v českém jazyce, je studium bezplatné, pokud studují v cizím jazyce, platí (stejně jako čeští studenti) poplatek, který stanoví příslušná vysoká škola.

Z veřejných vysokých škol mají nejvyšší počty zahraničních studentů právě ty největší školy, jako je Univerzita Karlova (7 414 studentů, tj. 16%), Masarykova univerzita (6 678 studentů, 19%), Vysoká škola

*Všechny i následující údaje jsou z roku 2014.



ekonomická (3 079 studentů, 19%). Vysoký podíl zahraničních studentů má i VŠCHT (750 studentů, 18%) a dvě umělecké vysoké školy, AMU (246 studentů, 18%) a JAMU (123 studentů, 17%).

Nejvyšší podíl zahraničních studentů (23 %) má Veterinární a farmaceutická univerzita Brno (686 zahraničních studentů, z toho cca 300 samoplátců).

Pro zahraniční studenty je v České republice dostatek studijních příležitostí

Počty studentů na českých vysokých školách dosáhly kolem roku 2010 maxima a od té doby pomalu klesají. Nepochybně to souvisí s poklesem počtu obyvatel ČR v příslušných věkových skupinách (19–30), který probíhá (s různým časovým odstupem) od roku 1995, mezi roky 2002–2010 se zpomalil, ale pak se opět zrychlil. Minimum počtu 19letých v populaci nastane kolem roku 2016 (cca 92 tis.) a bude stagnovat přibližně do roku 2025.

Demografický vývoj se projevuje i v ukazateli zvaném čistá míra vstupu (net entry rate). Tento ukazatel je definován jako podíl poprvé zapsaných podle věku k odpovídající věkové skupině. V ČR se hodnota čisté míry vstupu do celého terciárního vzdělávání od roku 2000 více než zdvojnásobila, z 28,3% až na maximum 67,6% v roce 2010. Do roku 2013 mírně poklesla na 64,5% a podle predikcí by měla stagnovat do roku 2025. Pro veřejné vysoké školy vychází již od roku 2009 čistá míra vstupu přibližně 50% a na úrovni 50,1% by měla podle predikce zůstat až do roku 2025.

Pro zahraniční studenty z toho vyplývá, že i v budoucnu by měl být pro ně v České republice dostatek studijních příležitostí.

Vliv migrace studentů na ekonomiku České republiky



Ing. Alexandr Ključnikov, Ph.D.,
Vysoká škola podnikání a práva

Zahraniční studenti tvoří 12 % všech studujících v České republice. Protože většina zahraničních studentů (88 %) studuje v češtině a bezplatně, nejsou přímé ekonomické výhody migrace zahraničních studentů pro Českou republiku tak významné jako pro země, v nichž cizinci za studium platí. Přesto jsou zahraniční studenti důležitým exportním sektorem.

Přímé ekonomické výhody

Především je třeba zdůraznit, že v posledních letech jsou patrné dvě tendence. Za prvé: vzrůstající počet cizinců využívajících studijní programy v angličtině. Výuka ve studijních programech v cizích jazycích se na českých vysokých školách platí. Například na Karlově univerzitě stojí průměrně studium v angličtině v oboru medicína 9 300 € (250 000 Kč) za rok. Podle údajů z výkazu o ekonomické činnosti Karlovy univerzity za rok 2013 studovalo v roce 2013 v anglických studijních programech 2 320 studentů (tzn. 5 % z celkového počtu studentů UK), což přineslo univerzitě 21 400 000 € (576 928 000 Kč).



Podle údajů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR bylo v České republice za rok 2013 akreditováno téměř 2 000 studijních programů v angličtině. Postupně se zavádějí programy v němčině, ruštině, francouzštině, italštině, polštině, holandštině.

Za druhé: zahraniční studenti mají trvalý zájem o české soukromé vysoké školy. Na soukromých vysokých školách je 17 % všech zahraničních studentů.

Počet cizinců studujících v placeném studiu vzrostl od roku 2001 do roku 2014 celkem čtyřikrát. V roce 2014 bylo v placeném studiu podle statistiky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR 4 959 cizinců.

Vzhledem k tomu, že na veřejných vysokých školách je školné vyšší a na soukromých o něco nižší, průměrné školné, které zahraniční student zaplatí, činí podle mých odhadů orientačně 7 000 €. Když vynásobíme počet zahraničních studentů v placeném studiu průměrným školným, dostaneme se k částce téměř až 1 miliardy korun, a to je suma, která přichází do rozpočtu jak veřejného, tak soukromého školství a zvyšuje HDP České republiky.



Výdaje na pobyt v České republice

Je třeba brát v úvahu výdaje zahraničních studentů na pobyt, zdravotní pojištění, cestování, využívání různých služeb. Především je vhodné poukázat na to, že zahraniční studenti studující v ČR bezplatně a v češtině předběžně procházejí roční jazykovou a speciální přípravou. Většina studentů, kteří studují v anglickém jazyce, jazykový kurz absolvuje také, musí se naučit česky, aby mohli komunikovat na běžné úrovni. Průměrná cena ročního jazykového kurzu je orientačně 4 000 €.

V roce 2014 podle statistiky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR nastoupilo do státních vysokých škol ČR 7 414 cizinců. Většina z nich absolvovala předběžnou přípravu. Dostáváme se k částce zhruba 770 000 milionů korun neboli 28 milionů €, které se zase vrátily do ekonomiky České republiky.

Podle výpočtů Českého vysokého učení technického /ČVUT/ (publikace GUIDE FOR INTERNATIONAL STUDENTS 2014/15) poplatky za živobytí studenta v Praze činí 5 000 € za rok. Počet zahraničních studentů je vyšší než 40 000 osob, každý z nich nechá v ekonomice České republiky částku převyšující 100 000 korun ročně. Dává nám to orientačně přínos pro HDP České republiky v rozsahu 5,65 miliardy korun ročně.

Ekonomika rozpočtu na přípravu kvalifikovaných odborníků před vysokoškolským studiem

Přímé ekonomické výhody – to je pouze špička ledovce. Je důležité, že větší část zahraničních absolventů českých vysokých škol se aktivně zapojuje na trhu práce. Česká republika tak získává vysoce kvalifikované kádry, přičemž ušetří značné prostředky za středoškolské vzdělání.

Rozpočet ČR vynakládá na středoškolské vzdělání občana

České republiky 25 000 €. Tedy celková úspora na přípravě vysoce kvalifikovaných kádrů, vycházíme -li ze současného daného počtu zahraničních studentů, činí orientačně 5 miliard korun ročně.

Velký význam má to, že značná část zahraničních studentů si vybírá technické obory. Právě teď na vysokých školách technického zaměření studuje 20 % všech

zahraničních studentů. Mezi studenty jsou populární obory strojírenství, stavebnictví, geodézie

a kartografie. Jsou to právě obory, v nichž ČR zaznamenává nedostatek kvalifikovaných specialistů.



Získávání vysoce kvalifikovaných odborníků

Dosud se v ČR neprováděly výzkumy, které by vyčíslily ekonomické výhody získání kvalifikovaných kadrů cestou přijímání zahraničních studentů. V Německu ale např. takové výzkumy prováděli – cizinci tam studují bezplatně (v bakalářských studijních programech). Analýza prokázala, že v souvislosti s tím, že 30 % zahraničních studentů po ukončení studia zůstane v zemi, se investice vložené do jejich studia v Německu vrátí už po pěti letech jejich práce v zemi.

V průměru je ukazatel zahraničních absolventů, kteří zůstanou po studiu v zemi, v zemích EU 25 %. Česká republika se v tomto smyslu lehce vymyká, v ČR je toto číslo značně vyšší. Samozřejmě velkou roli hraje mezinárodní mobilita uvnitř EU. Mnozí zahraniční studenti ze zemí EU (Německo, Anglie, Norsko) se však po ukončení studia v České republice vracejí do své země, zatímco studenti z třetích zemí dávají přednost následující práci v ČR.

V souladu s referátem *European Migration Network* si země EU kladou za cíl zvýšit počet zahraničních absolventů z třetích zemí, kteří po studiu zůstanou v jejich zemi. Z tohoto důvodu se v Rakousku, Německu, Finsku, Francii, Irsku, Lucembursku, Holandsku, Portugalsku, Slovinsku a Norsku povoluje zahraničním absolventům zůstat v zemi určitou dobu pro vyhledání zaměstnání. Ve Finsku např. mohou zahraniční absolventi zůstat v zemi po dobu 6 měsíců po ukončení vysoké školy: díky tomu se ukazatel těch, kteří zůstanou ve Finsku, zvýšil na 73 %. V České republice mohou absolventi zůstat v zemi, jen když ihned po ukončení studia předloží jiný důvod pro pobyt v zemi (např. si najdou zaměstnání).

Odborníky s vysokoškolským technickým vzděláním nutně potřebují mezinárodní společnosti fungující v ČR, a to v automobilovém průmyslu, telekomunikacích, elektronice. České společnosti – velcí hráči na mezinárodním trhu – rovněž mají zájem o zahraniční specialisty s kvalitním vysokoškolským vzděláním.

Vezmeme-li v úvahu jen základní ekonomické náklady, které jsou spojeny s pobytem cizinců na území České republiky, pak roční přínos zahraničních studentů dosahuje zhruba 12 miliard korun.



Celkový ekonomický přínos zahraničních studentů ekonomice ČR (za rok):

- jazyková a odborná příprava – 0,77 mld. Kč;
- školné – 0,95 mld. Kč;
- vedlejší náklady spojené se studiem v ČR – 5,65 mld. Kč;
- úspora státního rozpočtu na přípravu uchazečů o VŠ studium – 4,81 mld. Kč.

Celkem cca 12,2 mld. Kč za rok.

Vyrovnávání negativních demografických tendencí

V posledních čtyřech letech české univerzity nenaplníují počty studentů. Podle údajů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR se od roku 2010 snížil počet přijatých českých vysokoškoláků více než o 27,5 tisíc (přičemž zdůrazněme, že počet zahraničních studentů se od roku 2010 zvýšil o 3,6 tisíc). V současné době je v ČR 90 tisíc čerstvých absolventů škol – na vysokých školách je přitom 110 tisíc míst, v nejbližších letech dojde k dalšímu snižování počtu studentů a tím i počtu kvalifikovaných odborníků.

Podle prognóz Výzkumného ústavu Ministerstva práce a sociálních věcí ČR bude v roce 2030 na českém trhu práce chybět 420 tisíc kvalifikovaných odborníků. Přitom je důležité poznamenat, že podle statistických údajů z roku 2013 má v ČR vysokoškolské vzdělání pouze 24 % mužů a 30 % žen ve věku od 30 do 34 let. Je to jeden z nejnižších ukazatelů v EU (průměrně má v rámci EU vysokoškolské vzdělání 33 % mužů a 41 % žen stejného věku; strategie EU „Evropa 2020“ si klade za cíl do tohoto roku zvýšit počet osob s vysokoškolským vzděláním až na 40 %).

Prováděné výzkumy (např. výzkum *Foreign workers in the labour market in the Czech Republic and in selected European countries* Asociace integrace a migrace) potvrdily, že cizinci

nezabírají pracovní místa českým občanům, ale naopak díky vysoké kvalitaci, znalosti několika cizích jazyků vyplňují mezery na českém trhu práce.

V souladu s referátem European Migration Network si země EU kladou za cíl zvýšit počet zahraničních absolventů z třetích zemí, kteří po studiu zůstanou v jejich zemi.

Stojí za to zdůraznit, že obecně díky zahraničním studentům, kteří zůstanou po ukončení vysoké školy v ČR, se věková struktura cizinců liší od věkové struktury většiny obyvatelstva ČR. Cizinci představují především kategorii mladého, ekonomicky aktivního obyvatelstva. V roce 2013 bylo ve věku 25–39 let 38,7 % všech legálně žijících cizinců v ČR.

Z toho vyplývá, že nyní je studentská migrace nejlepší způsob, jak přilákat mladé, aktivní, iniciativní a vysoce kvalifikované pracovní kádry.

Migrace studentů do České republiky a aspekty výuky češtiny pro cizince



Mgr. Anna Čurdová,
Go Study group, s.r.o.

Za posledních 15 let se migrační a integrační politika České republiky hodně změnila a stále více se přibližuje ke společným standardům Evropské unie. Ty sice nejsou závazné, ale je možné se z nich poučit a vzít si dobrý příklad. Výraz změn můžeme spatřovat i v tom, že počet studentů, kteří si vybírají Českou republiku jako cíl svého studia, stále roste. Jestliže v 90. letech minulého století byla migrační politika silně restriktivní, po vstupu do Evropské unie jsme začali o něco aktivněji získávat zahraniční studenty. Od roku 2001 do roku 2014 se počet zahraničních studentů vysokých škol zvýšil téměř pětkrát. Tento ukazatel můžeme sice považovat za pozitivní, ale ve srovnání s okolními zeměmi, které provádějí za podpory státu aktivní politiku získávání studentů, je tento ukazatel stále nízký.

Princip rovnosti studentů

V zákoně č. 111/98 Sb., o vysokých školách, je zakotven princip rovnosti studentů, tzn. že zahraniční i čeští studenti mají rovné podmínky i přístup ke studiu.

Cizinec, který splní veškeré požadavky a podmínky přijetí ke studiu a je na základě přijímacího řízení přijat, studuje za stejných podmínek jako občan České



republiky. Studium je pro něj tedy bezplatné a rovněž může využívat všech práv a povinností, které studentům dává zákon. V případě, že se student rozhodne studovat program, který je v cizím jazyce, pak platí školné, které si stanovuje sama vysoká škola.

Studenti tedy mohou využít dvou cest, které je přivedou ke studiu do České republiky.

Mohou přijet na specializované přípravné kurzy českého jazyka, které zpravidla probíhají jeden rok; a je nutné poznamenat, že tato příprava má v České republice dlouhou tradici. Anebo mohou studovat v cizím jazyce a za toto studium i na veřejných školách platit.

***V zákoně č. 111/98 Sb.,
o vysokých školách, je zakotven
princip rovnosti studentů,
to znamená, že zahraniční
i čeští studenti mají rovné
podmínky i přístup ke studiu.***

Nejvíce studijních oborů v angličtině má k dispozici Karlova univerzita. Mnoho anglických programů také najdeme na technických vysokých školách. Jsou to obory architektury, designu, stavební inženýrství atd. Téměř všechny vysoké školy nabízejí studium ekonomických oborů v angličtině. VŠE v Praze nabízí celkem 30 oborů.



VŠE už rovněž několik let nabízí studium v ruském jazyce, které je určeno pro studenty z Ruské federace a zemí SNS, ale bohužel tady velmi často dochází k nepochopení ze strany některých orgánů, protože zájemcům o tyto obory nejsou udělována výjezdní víza s tím, že tentýž obor mohou studovat ve své zemi. Tento přístup je absurdní, protože pokud porovnáme obsah studovaných předmětů, pak najdeme řadu podstatných rozdílů a není důvod

neudělit vízum jen proto, že student chce studovat daný obor v ruštině a je z teritoria, kde se rusky hovoří.

Tradičně velký zájem je o studium medicíny. Zájemci o studium lékařských oborů ze zemí SNS se obvykle připravují ke studiu na kurzech českého jazyka a dále pokračují ve studiu v češtině, studenti ze západních zemí a Saúdské Arábie pak obvykle studují v angličtině.



Studium českého jazyka a integrace studentů

Zájem o studium českého jazyka jako přípravy k dalšímu studiu má v České republice tradici, a proto je o něj zájem. Čeština také přestala být exotickým jazykem a stala se žádaným slovanským jazykem, který konkuruje ruštině a polštině. Nárůstu zájmu o studium českého jazyka pak odpovídá i počet specializovaných kurzů, které jsou pořádány a které organizují samy vysoké školy. Řada vysokých škol otevřela i samostatná oddělení, která zabezpečují jazykovou přípravu pro jejich potenciální zahraniční studenty. A v České republice je také řada soukromých jazykových škol, které nabízejí kurzy českého jazyka. Jen v Praze je takových škol přibližně 50 (pro příklad uvedu odborného konzultanta této konference – společnost Go Study group, která se pořádání těchto kurzů úspěšně věnuje již 15 let). Máme řadu úspěšných absolventů i současných studentů, na které můžeme být právem hrdí.

QS World University Rankings, 2014



244
Charles
University
in Prague



651–700
Brno University
of Technology



411–420
Czech Technical
University
in Prague



701+
University
of Economics,
Prague



551–600
Masaryk
University

Zahraníční studenti a žebříčky vysokých škol

Politika EU v oblasti migrace je zaměřena na vývoj Evropy jako centre of excellence ve vzdělávání. Navýšení počtu zahraničních studentů a studijních programů v cizích jazycích napomáhá zvýšení kvality vysokoškolského vzdělávání v ČR a také zvýšení prestiže českých univerzit v mezinárodním hodnocení (v těchto ukazatelích české univerzity v průběhu mnoha let zaostávaly za jinými zeměmi EU). V současné době již do světového hodnocení QS World University Rankings náleží Karlova univerzita (UK), Masarykova univerzita (MU), České vysoké učení technické v Praze (ČVUT), Vysoká škola ekonomická v Praze (VŠE), Vysoké učení technické v Brně (VUT).

Popularizace vzdělávání

V současné době počet zahraničních studentů, kteří přijíždějí studovat do České republiky, převyšuje počet studentů, kteří odjíždějí studovat do zahraničí. Pokud se podíváme do Evropy, pak ne každá země je takto populární. Na českých vysokých školách např. studuje daleko více studentů ze Slovenska než naopak. O studium v Belgii, Polsku a Bulharsku je rovněž menší zájem.

životní náklady, stabilita na pracovním trhu a rovněž poloha České republiky v centru Evropy.

V posledních letech se Česká republika zapojuje také do řady propagačních kampaní, které mají zvednout zájem o studium v České republice a přivést zahraniční studenty. Aktivity na mezinárodním poli vyvíjí především Dům zahraniční spolupráce, který je zřizován MŠMT. Kromě jiného provozuje webový portál *studyin.cz*, na němž mohou zájemci o studium najít veškeré potřebné informace o studiu v České republice.

Počet zahraničních studentů, kteří přijíždějí studovat do České republiky, převyšuje počet studentů, kteří odjíždějí studovat do zahraničí.

Hlavními faktory popularity studia v České republice je v první řadě kvalita vzdělávání, kulturní blízkost, možnost bezplatného studia, rozumné a dostupné

Rovněž se řada českých institucí zapojuje do propagace studia v České republice. Chtěla bych proto poděkovat Senátu PČR i za zorganizování této konference a za

to, že vytváří prostor pro řešení této otázky a její posouzení z různých úhlů pohledu. Senát Parlamentu ČR rovněž podpořil

řadu konferencí na toto téma, které se konaly v zahraničí, opět za odborné spolupráce Go Study group.

Stipendia vlády České republiky

Stipendium vlády České republiky každoročně získává přibližně 130 studentů z rozvojových zemí. Vláda uděluje stipendia v bakalářských, magisterských i doktorských programech a také ve speciální přípravě, a to jak v českém jazyce, tak ve specializovaných programech v angličtině.

Stipendium pokryje náklady na studium a život v České republice. Tento program má dlouhou tradici a jeho realizace začala na konci 50. let minulého století. Za tu dobu české vysoké školy díky stipendiu ukončilo více než 21 500 studentů z různých zemí celého světa. Podle údajů ministerstva školství studuje v současné době u nás asi 400 stipendistů. Nejvíce stipendistů je z Moldávie, Srbska, Běloruska, Bosny a Hercegoviny, Etiopie.

Před několika lety jsem měla možnost pobývat v Zambii, kam jsem jela na pozvání první dámy podpořit zdravotnické projekty České republiky, a bylo velmi příjemné, když jsem v této zemi slyšela češtinu. Byli to právě studenti – stipendisté českých vysokých škol, v tomto případě zemědělských, kteří se přišli podívat a podpořit děti z chudinské čtvrti Kalikalanga. Většina z nich patří k vládním expertům v oblasti zemědělství, řada z nich udržuje kontakty s Českou republikou. „Su z Brna“, zaznělo v Lusace, a to byl jeden z nejhezčích a nejsilnějších zážitků, které jsem si přivezla. Mělo by to být poselství pro ty, kteří se studentskou mobilitou, chcete-li migrací, zabývají – její podpora je pozitivním vkladem do budoucnosti nejen z ekonomického pohledu.

Mobilita studentů a Europass



Mgr. Irena Palánová,
Národní ústav pro vzdělávání

Do agendy Národního ústavu pro vzdělávání, přímo řízené organizace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, patří uznávání kvalifikací studentů ze zahraničí v České republice. V rámci naší práce a v rámci Evropské unie v posledních deseti letech poměrně silně zaznívá slovo *Europass*. Europass pomáhá lidem při cestování za prací a studiem po Evropě. Tvoří ho pět různých dokumentů, které umožňují zahraničním zaměstnavatelům a školám rychle pochopit to, co člověk umí, zná a jakou práci může vykonávat.

Co je Europass

Europass je evropská iniciativa, která vznikla rozhodnutím Evropského parlamentu již v prosinci roku 2004. Tyto dokumenty srozumitelně popisují nejen zaměstnavatelům, ale také vzdělávacím institucím to, co vy umíte. Jedná se o terminologii výsledků učení, která je v poslední době opravdu revoluční ve všech

vzdělávacích systémech a která přehledně popisuje veškeré informace, a to ve všech jazycích Evropské unie. V této souvislosti se tedy mluví o takzvané *transparentnosti a srozumitelnosti kvalifikací*, která by samozřejmě měla podporovat mobilitu a migraci mezi jednotlivými státy.



S Europassem se v Evropě neztratíte

Základ Europassu tvoří *evropský formát životopisu* a pak tzv. *evropský pas dovedností*. Pod tím si můžeme představit složku veškerých dokladů, které máte o vzdělávání a o svých jazykových dovednostech. Většina dokladů už je v elektronické formě, to znamená, že podporujeme také elektronizaci všech dokladů a snadné šíření a komunikaci mezi jednotlivými aktéry jak ve sféře vzdělávání, tak na trhu práce.

Evropský pas dovedností tedy tvoří *jazykový pas*, který se do Europassu dostal už z iniciativy Rady Evropy, *doklad o mobilitě*, aby byla zaznamenána vaše zahraniční zkušenost například při praxi, stáži nebo nějaké pracovní

zkušenosti, dále je tu *dodatek k osvědčení*, který popisuje doklad o středoškolském vzdělání právě v terminologii dovedností a kompetencí. Do portfolio Europassu se dostal i *dodatek k diplomu*, který vznikl původně v rámci Boloňského procesu.

Europass si mohou pořídit i občané, kteří mají bydliště v EU, i když nejsou občany zemí EU.

Dokumenty Europassu:

- Mají jednotný a přehledný formát.
- Obsahují důležité a relevantní informace o držiteli.
- Jsou k dispozici ve všech jazycích používaných v EU.
- Uspodňují držitele jeho prezentaci především v zahraničí.
- Pomohou uchazeči sehnat práci odpovídající jeho kvalifikaci a zkušenostem.
- Jsou zdarma.



Kde se Europass používá

Velice zajímavý vývoj zaznamenal Europass za posledních deset let, protože se samozřejmě používá v členských státech Evropské unie, ale velice brzy se přičlenily k této iniciativě i země Evropského sdružení volného obchodu a velký zájem byl zaznamenán také v kandidátských zemích. V současné chvíli je v síti národních center Europassů už také Turecko, Island, Makedonie a v Černé Hoře a Srbsku se národní centra chystají. To znamená, že tyto dokumenty jsou živé i mimo Evropu, nachází uplatnění hlavně proto, že je mohou využívat také státní příslušníci třetích zemí, kteří přijíždějí do zemí Evropské unie za prací nebo za studiem.

Europass – dodatek k osvědčení

- Na rozdíl od známek na vysvědčení obsahuje:
 - slovní popis dovedností získaných během studia střední školy,
 - úroveň EQF, díky níž bude vaše kvalifikace srozumitelná v EU.
- Je k dispozici v českém a cizím jazyce dle výběru (AJ, NJ, FJ).
- Je zdarma.
- Lze ho získat i zpětně na www.europass.cz.



Hlavní výhody dokumentů Europassu

Dokumenty Europassu jsou zdarma. Představte si, že vám odpadají veškeré náklady za překlady, právní ověřování, ale i časové ztráty. Tyto dokumenty si můžete zdarma vytvořit buď on-line, nebo o ně požádat svoji příslušnou vysokou školu nebo národní centrum Europass. Forma těchto dokumentů je jednotná v celé Evropě, což usnadňuje přehlednost a právě i srozumitelnost těchto dokumentů.

Dokumenty jsou plně elektronizovány a jsou k dispozici ve všech jazycích Evropské unie. Za to vděčíme naší evropské instituci, která se jmenuje Cedefop, a díky jejím on-line editorům se životopis stal součástí života již u více než 50 milionů občanů v Evropské unii.

Dodatek k osvědčení a dodatek k diplomu

Europass je v Evropě pojem již deset let starý a z loňského šetření Eurobarometru vyplývá, že právě mladí lidé ve věkovém rozmezí 15–39 let znají tyto dokumenty a využívají především životopis a dodatky k osvědčení a k diplomu.

Dodatek k diplomu, a v tom je Česká republika také poměrně vepředu, je podle novely vysokoškolského zákona povinností vydávat všem absolventům vysokých škol od roku 2006. Musím zde pochválit spolupráci s vyššími odbornými školami, protože 98% VOŠ vydává dodatky k diplomu také svým absolventům zdarma v češtině a v angličtině.

Dodatek k osvědčení popisuje obor, vaše obecné kompetence, co jste se naučili, odborné kompetence a možnosti uplatnění. Na druhé straně tohoto dokumentu je oficiální potvrzení dodatku naší institucí jako národní kurikulární autoritou, je tam odkaz na ministerstvo školství, platnou legislativu, v rámci níž byly tento dodatek a samotná kvalifikace získány. Je tam také uvedena příslušná úroveň podle Evropského rámce kvalifikací (EQF), které držitel dodatku dosáhl a díky níž už lze transparentně srovnat dosažené kvalifikace v rámci Evropy. V našem institutu je možné tento dokument získat i zpětně.

Tento dokument nabízí zajímavé možnosti srovnání nejen v transparentnosti, ale i z hlediska uznávání.

Když k nám přijde ze zahraničí nějaká kvalifikace na uznání, musíme standardně dohledat naše české příslušné učební dokumenty a porovnat je s těmi doloženými zahraničními. Ne vždy se to shoduje a je tam samozřejmě určitá vůle a tolerance, ale kolikrát je to i různé přepočítávání hodin, což se v praxi ukazuje jako velice nesmyslné, protože školy navazují na určité kulturní prostředí a historické zvyklosti. Například ve Španělsku je střední škola prostě o rok kratší než u nás a nelze tedy mechanicky srovnávat hodiny absolvované na jedné či druhé straně.

Nicméně když přijde absolvent ze Španělska s Europassem – dodatkem k osvědčení z oboru, který není regulovaným povoláním, a má na druhé straně doloženo, že úroveň kvalifikace dosahuje například našeho vyučení nebo maturity, pak bude mít možnost uznání své kvalifikace na základě evropských standardů. Odstavec o takové možnosti ministerstvo školství už dalo do novely školského zákona. To znamená, že to je konkrétní příklad překonání překážky, zatím v rámci Evropské unie, ale doufám, že tento koncept



transparentnosti a srozumitelnosti kvalifikací nakonec převládne nad úředním šimlem a zbytečně zdoluhavým a náročným, ale i drahým procesem.

V rámci naší instituce se aktivně zasazujeme o to, aby koncept transparentnosti kvalifikací mohl do budoucna plně nahradit uznávání alespoň pro tu

středoškolskou úroveň, kde nejsou regulovaná povolání, a ulehčilo by se tím schválení uznávání a nostrifikace. Transparentnost kvalifikací, doufejme, by mohla fungovat, pokud bude založena na otevřenosti komunikace, vzájemném porozumění a důvěře mezi kulturami a vzdělávacími systémy.

Výuka českého jazyka pro cizince



PhDr. Petra Navrátilová,
*Institut celoživotního vzdělávání
Vysokého učení technického v Brně*

Institut celoživotního vzdělávání Vysokého učení technického v Brně je rektorátní pracoviště, to znamená, že do naší sféry vlivu spadá v podstatě celá univerzita a máme několik sekcí. Do vzdělávací sekce spadá jazykové vzdělávání cizinců.



Hlásí se k nám na kurzy češtiny studenti prostřednictvím našich webových stránek, to je zhruba 40 %. 60 % studentů získáváme hlavně díky spolupracujícím agenturám. Když jsme původně začínali, v roce 2010 jsme měli 40 studentů a v současné době je u nás 550 studentů. Co se týče národností, nedokáži specifikovat, převážná většina jsou studenti ze zemí bývalého Sovětského svazu.

Velice stručně představím, jaké jazykové kurzy poskytujeme. Letos jsme poprvé zkusili základní dvousemestrální kurz trvající 850 hodin. Doufáme, že výstupem bude minimálně kvalifikační skupina B2. Jinak standardní kurz je 560 hodin a studenti, pokud opravdu studují, končí na úrovni B2. Pak je další kurz, který je 320 hodin, v něm většinou studenti dosahují kvalifikace B1. Existuje i jednosemestrální kurz nastavený pro studenty, kterým se nepodařilo získat vízum a nemohli nastoupit v říjnu předcházejícího roku, takže jim vlastně umožňujeme, aby nastoupili až v dalším semestru. Je tedy 400hodinový a většinou studenti končí na úrovni B1–B2 nebo A2. Pro studenty, kteří



se nedostali na studia na české vysoké škole, jsme vytvořili dvousemestrální kurz, tzv. druhý ročník, ve kterém je standardem kvalifikace B2, a mohou znovu zkusit štěstí a přihlásit se do dalšího přijímacího řízení na české vysoké školy. V rámci prázdnin jsou organizovány krátkodobé přípravné kurzy po 150 až 200 hodinách, ale to je spíše zaměřeno na to, aby se studenti seznámili s českým jazykem a hlavně aby pochopili realie České republiky.

Jsme velice přísní a velmi pečlivě sledujeme docházku i aktivity studentů v rámci kurzu. Musí mít 80% účast; pokud se stane, že onemocní, musí být absence omluvena. Máme třídní povinnou ohlašovací lhůtu na cizineckou policii.

Výuka probíhá interaktivně, lektoři se pravidelně střídají, aby se proces výuky obměňoval, aby si studenti nezvykli na jeden systém práce, ale aby museli i svou mentalitu přizpůsobovat tomu, co se kolem nich děje. Všechno probíhá v českém jazyce a snažíme se, aby co nejrychleji do češtiny „vpluli“. A myslím si, že už po půl roce jsou schopni zvládat aspoň jednoduché komunikační dovednosti.

Zhruba 60 % našich absolventů pokračuje na technických univerzitách, pomáhají navýšit počet studentů, protože na technických oborech je obecně propad.



Mezi zahraničními studenty je dost talentovaných lidí, kteří naší společnosti mohou něco dalšího přinést.

Pro české studenty se organizuje v rámci VUT řada přípravných kurzů k přijímacím zkouškám. My tyto kurzy nabízíme i studentům našich kurzů českého jazyka. Kurzy jsou někdy v únoru, březnu, dubnu, kdy naši studenti už češtinu zvládají poměrně dobře, takže se jich bez problémů mohou účastnit.

Protože máme studenty, kteří se hlásí na různé obory, nejen technické, snažíme se jim ještě v závěru jejich

studia v kurzu rozšířit slovní zásobu podle studijního oboru, který si vybrali, aby pak neměli u přijímacích zkoušek problémy s porozuměním textu.

Závěrečné zkoušky musí probíhat podle evropského referenčního rámce. To znamená, že kvalifikace A1 až C2 má dvě části. Písemná část trvá tři hodiny, v níž student musí prokázat znalost gramatiky, poslechu, práce s textem a píše esej zhruba o 300 slovech, k němuž si vybere téma. Druhá část bývá ústní, trvá zhruba 20 minut. Studenti mají dopředu zadáno asi dvacet témat, jedno si vylosují.



Tato ústní část trvá asi pět minut, studenti vedou vlastní monolog na dané téma a následně si s nimi popovídá zkušební komise. Výsledná známka potom končí zkoušku a podle ní vlastně studenti dostávají své ohodnocení. Chci zase říct, že pokud má student na osvědčení A1, umí na A1, pokud má B2, umí na B2. Nikdo je nešetří.

Zhruba 60 % našich absolventů pokračuje na technických univerzitách, pomáhají navýšit počet studentů, protože na technických oborech je obecně propad. Co se týče jejich připravenosti z rodné země – je poměrně vysoká. Jsou vysoce hodnoceni, protože mají velmi dobré základy z matematiky, z fyziky i z geometrie, jsou poměrně dobře připraveni na studium na technických školách.

Velmi mě těší, že jsou značně úspěšní i na tzv. prestižních oborech, dostávají se na lékařské fakulty, na právnické fakulty. Máme i studenty, kteří se dostanou na Vysokou školu uměleckoprůmyslovou, HAMU, FAMU, architekturu, takže je vidět, že i mezi těmito studenty je dost talentovaných lidí, kteří naší společnosti mohou něco dalšího přinést.

Profesní kariéra zahraničního absolventa vysoké školy v České republice



Mgr. Eltay Dilbazi, Ph.D.,
*vedoucí Centra kaspických studií
Univerzity Karlovy*

Přijel jsem do České republiky z Ázerbajdžánu v roce 1999 na stipendium vlády České republiky pro občany rozvojových zemí. O možnosti studia na stipendium v zahraničí jsem se dověděl již během studia v prvním ročníku na Fakultě historie Státní univerzity v Baku. Začal jsem se zajímat o získání vysokoškolského vzdělání v Evropě na ministerstvu školství v Ázerbajdžánu a dověděl jsem se, že stipendijní programy pro cizince nabízí řada zemí – Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Kypr. Rozhodl jsem se pro Českou republiku – moji příbuzní tam jezdili jako turisté, pokládal jsem tuto zemi za perspektivní z hlediska získání vysokoškolského vzdělání.

Stipendium vlády ČR jsem dostával pravidelně každý měsíc během studia v Česku, pokrývalo nezbytné výdaje na živobytí a studium. V rámci stipendijního programu jsem první rok prošel jazykovou a speciální přípravu na Karlově univerzitě. Žili jsme v Poděbradech, učili jsme se češtinu a připravovali jsme se ke vstupu na vysokou školu. Napoprvé se dostat zejména tam, kam jsem chtěl – na Fakultu sociálních studií Masarykovy univerzity – se mi nepodařilo. Odjel jsem studovat ekonomii na soukromou univerzitu do Uherského Hradiště. A za rok jsem již studoval na Masarykově univerzitě svůj vytožený obor politologii a mezinárodní vztahy. Studoval jsem tedy paralelně na dvou českých vysokých školách a obě jsem úspěšně zakončil.



V Uherském Hradišti jsem dokončil bakalářské studium, na Masarykově univerzitě jsem studium završil v magisterském studiu. Zajímala mě problematika energetické bezpečnosti v Kaspickém regionu, postoupil jsem tedy do doktorského studia na MU, kde jsem vypracoval disertační práci na toto téma. Na univerzitách v Česku se přede mnou otevřely možnosti vědecko-výzkumné činnosti na mezinárodní úrovni. Masarykova univerzita úzce spolupracuje s velkým počtem vědeckých institutů a organizací v zahraničí. A já jsem se jako student v doktorském studiu účastnil vědeckých konferencí po celém světě, publikoval jsem v mezinárodních časopisech. Samozřejmě jsem se také v České republice naučil chápat jiné kultury, naučil jsem se komunikovat s jinými lidmi.

V průběhu doktorského studia jsem paralelně vedl společné česko-ázerbajdžánské projekty. V Čechách pracují velké výrobní společnosti a je zde mnoho zajímavých možností vybudovat si kariéru. Získal jsem velmi zajímavou a užitečnou zkušenost ve stavební společnosti ŽS Brno (nyní OHL ŽS). ŽS Brno vyhrála v Baku tendr na stavbu silnic a já jsem odjel na rok do Baku jako zástupce české společnosti. Služební cesta do Baku tehdy také odpovídala mým výzkumným zájmům – paralelně jsem shromažďoval materiály pro disertaci při práci ve Státním petrochemickém fondu Ázerbajdžánské republiky.





I když nyní mluvíme o tendenci k navýšení počtu zahraničních studentů v ČR, nejsou možnosti náboru tak využity, jak by se dalo očekávat.

Jako student doktorského studia jsem za přispění ázerbajdžánského vyslanectví v ČR inicioval otevření Centra kaspických studií při Masarykově univerzitě. Naším cílem byl rozvoj vzájemných vztahů akademických kruhů České republiky a Ázerbajdžánu a podpora studia historie, kultury a jazyků Kaspického regionu v České republice. Když jsem se po obhajobě disertace přestěhoval do Prahy, převedli jsme Centrum kaspických studií na Karlovu univerzitu. Nyní centrum pracuje při Institutu Blízkého východu a Afriky na Filozofické fakultě UK. Je zde dobrý profesorský a učitelský sbor, čtvrtletně vydáváme informační bulletiny, připravujeme

materiály pro Ministerstvo zahraničních věcí ČR, jednou za rok pořádáme v Praze velkou konferenci s mezinárodní účastí. Centrum kaspických studií také v ČR pořádá kulturní akce, veřejné přednášky, výstavy. S pomocí ázerbajdžánského vyslanectví v ČR jsme připravili a vydali gramatiku ázerbajdžánského jazyka. Nyní se plánuje vydání překladu Haškova Švejka do ázerbajdžánského jazyka.

Vyučuji na Filozofické fakultě UK. Jeden z mých studijních předmětů jsou reálie Ázerbajdžánu. Se studenty Karlovy univerzity se zabýváme energetickou problematikou Ázerbajdžánu, kulturou a sociální problematikou. Vidím, že zahraniční studenti umějí dobře česky, integrují se. Ani já jsem neměl s integrací v České republice problém. Ještě i během studia jsem pracoval jak v českých, tak zahraničních



společnostech. Mám mezi Čechy mnoho přátel. Připomenu také, že mezi mými studenty byli i studenti z Ázerbajdžánu, kteří se po ukončení magisterského studia vrátili domů a nyní pracují ve velmi dobrých pozicích. Styky s Českou republikou nepřerušili. Víím, že někteří se účastní diplomatických setkání.

I když nyní mluvíme o tendenci k navýšení počtu zahraničních studentů v ČR, nejsou, podle mého názoru, možnosti náboru využity tak, jak by se dalo očekávat. Nyní je samozřejmě možností studia v ČR více. Když jsem já přijel v roce 1999, neexistovaly ještě speciální vzdělávací agentury, jediná možnost byla získat vládní grant. Nyní je mnohem více variant. Ale zdá se mi, že abiturienti z jiných zemí mají málo informací o možnostech studia v ČR.

Mohu bez jakéhokoli zveličování říci, že má studentská léta v České republice byla ta nejlepší.

Když jsem jel do České republiky, také jsem nečekal, že se zde poskytuje takové úžasné vzdělání, jsou zde znamenité knihovny, moderní studentské koleje. Dnes stále ještě cizinci zkoumají především varianty cest na studia do Anglie nebo Německa. Ale kdyby byly informace o České republice jako zemi vhodné ke studiu dostupnější, myslím si, že mnohý rodič by chtěl poslat děti studovat do České republiky. Alespoň já mohu bez jakéhokoli zveličování říci, že má studentská léta v České republice byla ta nejlepší.

Zkušenosti studenta při jeho cestě za vzděláním v ČR



Igor Odintsov,
*student 2. lékařské fakulty
Univerzity Karlovy*

- Jmenuji se Igor Odintsov, je mi 21 let, pocházím z Ruska a chci vám
- povědět o tom, jak jsem se stal studentem 2. lékařské fakulty. Vyrostl
- jsem v Rusku ve městě Anapa, kde jsem také získal středoškolské
- vzdělání. Chtěl jsem spojit svůj život s medicínou a pomáhat lidem,
- proto jsem se po státní maturitě vydal do Petrohradu a dostal jsem
- se na jednu z lékařských univerzit, ale dlouho jsem tam nezůstal.
- Byl jsem totiž nespokojený s úrovní vzdělání a rozhodl jsem se,
- že ve studiu chci pokračovat jinde, nejlépe v jiné zemi.

Jelikož jsem byl ale studentem státní univerzity a stát platil mé vzdělání, nechtěl jsem zvyšovat náklady na své vzdělání ze strany rodičů, a proto jsem hledal státy, které poskytují bezplatné vzdělání cizincům. A mezi ně patří i Česká republika. Česko mě přitahovalo i jazykem, který je v mnoha ohledech podobný ruskému, relativně levným životem a dobrou životní úrovní a vzděláním. A tak po zvážení výhod a nevýhod jsem začal přesvědčovat rodiče o přestěhování. Přiznám se, že to nebyl úplně jednoduchý úkol, a dobře jim rozumím, protože jsem studoval na dobré univerzitě a měl jsem solidní průměr, stíhal jsem se věnovat i svým koníčkům, měl jsem spoustu času a zdálo se, že je nerozumné vzdávat se takového bezstarostného života, avšak mé rozhodnutí bylo pevné a rodiče po nějaké době ustoupili.



V květnu roku 2012 jsem začal připravovat všechny potřebné doklady na vízum. Do té doby jsem nebyl ani jednou v zahraničí a proces vyřizování víza byl pro mne úplně neznámý, naštěstí mi s tím hodně pomohli pracovníci Go Study a nakonec to bylo jednodušší, než jsem očekával. V červenci jsem doručil doklady na velvyslanectví České republiky v Moskvě a na rozdíl od některých svých kolegů, kteří při získávání víza měli problém a museli odpovídat na řadu nepříjemných otázek, já jsem vízum snadno získal. I když jsem se ptal některých svých českých spolužáků, jestli vědí, jaké má Česká republika HDP na hlavu, nevěděl to téměř nikdo, ale zahraniční uchazeč o vízum to vědět musí.

V Česku jsem byl přivítán pracovníky Go Study, dovezen na kolej a ubytován. Po týdnu exkurzí po Praze a úvodních přednáškách začal jazykový kurz a pro mě i příprava na 2. lékařskou fakultu. Do Prahy jsem přijel dobře informovaný o českém medicínském vzdělávání a jasně jsem věděl, že chci studovat právě na 2. lékařské fakultě. Kromě jazykových kurzů jsem navštěvoval i přípravný kurz, kde jsem získával odborné znalosti nutné pro přijímací zkoušky. Na začátku jsem nerozuměl téměř ničemu, ale již po dvou měsících jsem si dělal výpisky a hodně mi pomáhali i učitelé jazykového kurzu.



Za rok jsem se stihl dobře naučit česky, moje znalost češtiny byla prokázána nejen interní zkouškou v Go Study, ale i zkouškou na Ústavu jazykové a odborné přípravy v Mariánských Lázních, jehož certifikát vyžadovaly lékařské fakulty.

U přijímacích zkoušek jsem také uspěl, nejdřív na lékařské fakultě Masarykovy univerzity, pak na 1. lékařské fakultě v Praze, ale na konci června mě čekala ta nejtěžší zkouška, na 2. lékařskou fakultu. Přijímací řízení se skládalo ze dvou částí, písemné a ústní zkoušky. Ta ústní zkouška pro mě představovala největší obavy, neboť moje znalost češtiny zřejmě nestačila pro plynulé mluvení o zbrojních pasech a homosexuálních manželstvích, což jsou normální témata při pohovoru. Nicméně přijímací komise byla vstřícná a dobře jsme si rozuměli i přes jazykové problémy. A byl jsem přijat na 2. lékařskou fakultu v říjnu 2013.

Na studium jsem se velmi těšil a musím říct, že jsem nebyl zklamán. Nikdy jsem nelitoval, že jsem se přestěhoval, a se svou univerzitou jsem velmi spokojený. Líbí se mi odborné prostředí, ve kterém jsem se ocitl, odpovědný přístup vyučujících a přátelská atmosféra mezi spolužáky. Mou největší pýchou je prospěchové stipendium, které dostávám za úspěšné složení zkoušek v prvním ročníku.

Být dobrým lékařem tady je pro mě nejvyšší cíl.

Přiznám se, že na začátku jsem Českou republiku vnímal jako odrazový můstek, ale po dvou letech svého pobytu jsem se do Česka zamiloval a chtěl bych tady zůstat. Během svého pobytu mám možnost vidět, jaká je česká medicína, a můžu říct, že je hodna pochvaly; a být dobrým lékařem tady je pro mě nejvyšší cíl.

Líbí se mi odborné prostředí, ve kterém jsem se ocitl, odpovědný přístup vyučujících a přátelská atmosféra mezi spolužáky.

Všem zájemcům o studium medicíny v České republice bych chtěl popřát hodně štěstí a zároveň bych rád poděkoval své učitelce češtiny Janě Hudečkové a celému kolektivu Go Study za poskytnutí možnosti splnit si svůj sen.

Migrace studentů do České republiky z pohledu MV ČR



Ing. Kateřina Černá,
odbor azylové a migrační politiky MV ČR

Ministerstvo vnitra je gestorem pobytové problematiky. Z celkového počtu 202 618 cizinců, kteří byli k 30. 4. 2015 v ČR zaregistrováni v rámci přechodného pobytu nad 90 dnů, jich 9% pobývalo za účelem studia.*

Nejčastěji jsou zastoupeni občané Ruské federace, to je 31 % ze studijních pobytů, dále občané Slovenska (zde je to zkráceno tím,

že ne všichni občané Slovenska mají povolení pobytu za účelem studia), pak následují další státy bývalého Sovětského svazu, jako například Ukrajina, Kazachstán, Bělorusko, ale dostávají se sem i studenti z USA a Turecka. Ostatní státy jsou zastoupeny jedním anebo ještě méně procenty. To jsou pouze data, která se týkají denní prezenční formy studia, protože pobyt za účelem studia

* Cizinci s povoleným pobytem za účelem studia jsou ti cizinci, kteří primárně vstupují do České republiky a jsou zde tedy pouze za účelem studia. Přičemž jsou to jen studenti s povoleným přechodným pobytem nad 90 dnů za účelem studia (zde pobývají na dlouhodobé vízum nebo povolení k pobytu, nejsou zde ale zahrnuti cizinci s trvalým pobytem, pak zde nejsou zahrnuti cizinci, kteří zde pobývají za ostatními vzdělávacími aktivitami). Zde jsou zahrnuti cizinci ze zemí Evropské unie, ale pouze ti, kteří si požádali o pobytové oprávnění v České republice.



tady může získat cizinec, který splňuje podmínky stanovené pro studium cizineckým zákonem. Jedná se tedy o cizince, kteří se připravují ve speciálních jazykových kurzech, které organizují veřejné vysoké školy a mají sloužit k dalšímu studiu na vysokých školách, a pak se jedná o studenty středních, vyšších odborných nebo vysokých škol, kteří zde studují, ale pouze v denní, respektive prezenční formě studia. Samozřejmě tady může cizinec studovat dálkově nebo kombinovaně, ale neobdrží povolení k pobytu za účelem studia.

Celkem požádalo v roce 2014 asi 8500 studentů o pobyt za účelem studia. Někteří žádali o dlouhodobé vízum a jiní, kteří splňovali

podmínku paragrafu 42b (je to evropská směrnice), mohli žádat o povolení k pobytu. Nejčastější zájemci o studium v České republice jsou občané Ruska, těch požádalo v loňském roce přes 2000, pak to byli občané USA, kterých byly necelé 2000, následovala Ukrajina, Turecko, Kazachstán, Bělorusko.

Každoročně se zvyšuje počet udělených dlouhodobých studentských víz a pobytů ze zastupitelských úřadů, a to hlavně z největších zdrojových zemí studentské migrace, jako jsou Spojené státy, Rusko nebo Ukrajina.



Chtěla bych upozornit na každoročně se zvyšující počet udělených dlouhodobých studentských víz a pobytů ze zastupitelských úřadů, a to hlavně z největších zdrojových zemí studentské migrace, jako jsou Spojené státy, Rusko nebo Ukrajina. Žádosti o studentská víza mají poměrně vysokou úspěšnost, větší než 90%. Lhůta vyřízení je dle zákona 60 dnů, nicméně tato víza jsou vyřizována v nepoměrně kratší době.

Optimalizace procesu získání pobytu za účelem studia ze ZÚ ČR z pohledu MV

Ministerstvo vnitra podniklo a podniká řadu opatření k urychlení a zkvalitnění vízového procesu, respektive pobytového procesu za účelem studia. V první řadě se soustředíme na dobrou

informovanost o stávající pobytové praxi v této oblasti. Ministerstvo vnitra ve spolupráci s dalšími resorty, které jsou zainteresovány na studentské migraci, pořádá dvakrát ročně setkání se zástupci

vzdělávacích institucí, kde jsou tyto zástupci seznamováni s novinkami a kde se diskutuje o problémech ze stávající pobytové praxe.

Dále ministerstvo vnitra provozuje webové stránky, které jsou speciálně určeny pro širokou i odbornou veřejnost, to znamená i pro studenty a vzdělávací instituce, na nich se mohou seznámit se stávající platnou legislativou a postupy, jak získat pobytové oprávnění, případně jak si ho prodloužit a tak dále. K dispozici je rovněž informační e-mail, telefonní infolinka.

Ministerstvo vnitra věnuje pozornost zkvalitnění stávající pobytové praxe. Komunikujeme nejen s jednotlivými vysokými školami, ale také s Českou konferencí rektorů. Ve vztahu k studentské migraci funguje speciální projekt, který připravilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR a který je zaměřen hlavně na vládní stipendisty. V rámci projektu je stanoveno, že cizinci musí vízum získat do 30 dnů.

Dále by ministerstvo vnitra přivítalo, kdyby se studentská migrace řešila na základě speciálních memorand se třetími zeměmi v oblasti vysokého školství, která by sloužila vybraným zájmovým kategoriím studentů k snadnějšímu příchodu na území České republiky. V této souvislosti bychom se rádi zaměřili na studenty samoplátce, kteří tedy mohou být přínosem pro ekonomiku českého státu i pro vysoké školy.

Žádosti o studentská víza mají poměrně vysokou úspěšnost, větší než 90 %.

Pro ty studenty, kteří jsou na území ČR, otevřelo ministerstvo vnitra ve spolupráci s vysokými školami specializované pracoviště v Olomouci, které vyřizuje pobyty studentům. Podobný projekt se připravuje i ve spolupráci s Českou konferencí rektorů v Praze, kde by se podobné pracoviště, které by bylo určeno pouze pro studentské pobyty, otevřelo na některé z pražských vysokých škol.

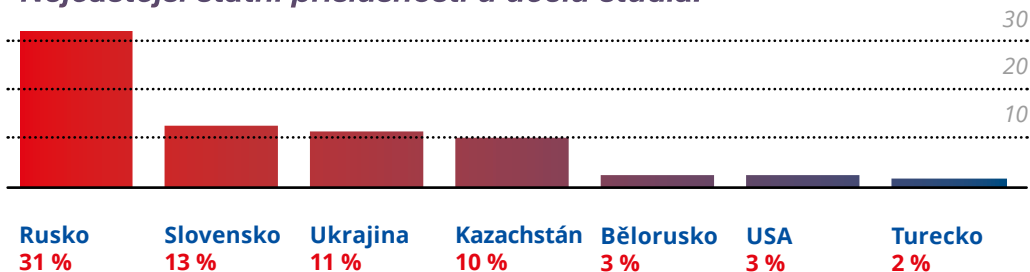
Upozornění na některé problémové jevy týkající se studijní migrace do ČR

Některé poznatky z praxe nám ukazují, že při výběru cizinců ke studiu v ČR není vždy pohlíženo na kvalitu a mnohdy je hlavním ukazatelem právě kvantita, respektive získání co největšího počtu nových studentů. Ministerstvo vnitra si je vědomo významu studentské migrace pro Českou republiku nejen pro vysoké školy, ale pro celou společnost a je připraveno podporovat navýšení nově příchozích studentů do České republiky.

- Ovšem domníváme se, že bychom se měli skutečně více zaměřit na studenty samoplátce. Je vidět, že rok od roku se procento samoplátců zvyšuje.
- Ovšem z těch zemí, které jsou zdrojové pro migraci do České republiky, jsou procenta poměrně nízká, přestože se také mírně zvyšují.

Dále bych chtěla připomenout také to, že ne každý studující cizinec je přínosem pro Českou republiku i pro vysoké školy, protože máme zaznamenány případy, kdy studenti ve velmi krátkých intervalech, po jednom semestru, po dvou často střídali vysoké školy v ČR různého zaměření. Těchto studentů není sice mnoho, ale existují takoví a jistě nejsou přínosem ani pro český stát, ani pro české vysoké školy. Domníváme se tedy, že účelem jejich pobytu není studium, ale nějaké ostatní aktivity. Zejména se domníváme, že to mohou být aktivity ekonomické, nebo studenti, kteří mají potvrzeno, že studují v denním nebo v prezenčním studiu, mají volný přístup na český trh práce. Takže i toto se může stát, ne všichni zahraniční studenti jsou pro Českou republiku přínosem.

Nejčastější státní příslušnosti u účelu studia:



Roční vývoj počtu udělených pobytů za účelem studia ze ZÚ ČR

uděleno pobytových oprávnění účel STUDIUM	2011	2012	2013	2014	2015 (leden – duben)
CELKEM	4 346	5 875	7 210	7 556	1 890
z toho:					
dlouhodobé vízum	3 441	4 830	5 851	5 862	1 568
povolení k pobytu	905	1 045	1 359	1 694	322

Údaje z CIZ; nezahrnuje účel ostatní vzdělávací aktivity

Vývoj počtu cizinců studujících v ČR na vysokých školách

k 31. 12. roku:	2009	2010	2011	2012	2013	2003
celkem	34,5	37,5	38,8	39,6	40,8	13,1
z toho EU	25,2	27,5	27,8	27,4	26,8	9,7
vybrané STP:						
Slovensko	22,2	24,3	24,6	24,0	23,4	8,5
Rusko	2,3	2,5	2,9	3,4	4,3	0,4
Ukrajina	1,4	1,5	1,6	1,8	2,0	0,5
Kazachstán	0,7	0,8	1,0	1,2	1,4	0,1
Vietnam	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0	0,2

z údajů MŠMT/ČSÚ, včetně distančního nebo kombinovaného studia, v tisících osob

Žádosti ze ZÚ ČR o pobytu za účelem studia 2014

Žádosti o studentské pobytu 2014 — TOP 10 STP			
	dlouhodobé vízum	povolení k pobytu	CELKEM
celkem	6 654	1 896	8 550
z toho:			
Rusko	1 554	583	2 137
USA	1 674	62	1 736
Ukrajina	735	271	1 006
Turecko	509	82	591
Kazachstán	463	31	494
Bělorusko	92	114	296
Indie	136	29	165
Jižní Korea	137	3	140
Čína	108	11	119
Vietnam	107	9	116

Zdroj: IS CIS

Migrace studentů očíma bývalého velvyslance a současného poslance PČR



Ing. Mgr. Milan Šarapatka, Ph.D.,
Poslanecká sněmovna PČR

Vážené dámy, vážení pánové, chci poděkovat za možnost vystoupit na této konferenci.

Strávil jsem poměrně velkou část svého života v diplomacii, 14 let jsem působil jako velvyslanec a při svých pobytech v zahraničí jsem se setkával se zahraničními studenty, kteří vystudovali v České republice. Většinou to byli dámy a pánové post-středních let, protože vystudovali většinou v dobách socialismu. Byla to samozřejmě nesmírně příjemná setkání, nicméně je škoda, že se mezi nimi neobjevuje příliš mnoho mladé krve.

Myslím si, že Česká republika měla velkou tradici při poskytování vzdělání zahraničním studentům. První přicházeli už v padesátých

letech. Byli jsme jedna ze tří socialistických zemí, v které dokonce založili speciální univerzitu, ta u nás se jmenovala Univerzita 17. listopadu. A dávali jsme stipendia mnoha stům studentů.

V 90. letech, kdy jsem měl možnost právě v Indonésii působit, se situace výrazně změnila, stipendií jsme poskytovali velmi málo, na Indonésii přišla dvě tři za rok a většinou to dokonce byla studia doktorská. O doktorská studia ovšem takový zájem nebyl, protože když je někdo doktorandem, tak to je opravdu elita v tom národě. A o takové mají zájem všechny státy. To znamená, že doktorandi si mohli vybírat, půjdou-li studovat do Spojených států, do Velké Británie, Francie a málokdy si vybrali Českou



republiku. Takže mnohdy i to malé množství zůstalo nevyužito a standardní magisterská nebo bakalářská stipendia jsme prakticky neposkytovali. Podařilo se nám nicméně situaci vyřešit, a to tím, že jsme založili spolupráci přímo mezi univerzitami. ČVUT začalo posílat své studenty do Technologického institutu v Bandungu. A indonéští studenti zase jezdili na ČVUT k nám.

Můj názor je, že úspěšný absolvent české univerzity je v zahraničí důležitější než velvyslanec, může pro Českou republiku udělat podstatně více. Domnívám se, že problematiku studentské migrace poměrně výrazně podceňujeme, stipendií dáváme velmi málo.

Úspěšný absolvent české univerzity je v zahraničí důležitější než velvyslanec, může pro Českou republiku udělat podstatně více.

Jsem v Parlamentu členem hospodářského výboru a zahraničního výboru a zabývám se imigrací, zabývám se islamismem atd. Myslím si, že migrace studentů a tato problematika mají hodně velké styčné plochy. Domnívám se, že naše politika musí být aktivní, nesmí být pasivní a nesmíme čekat, kdo k nám přijde, koho k nám zavane nějaký válečný vítr nebo koho nám přidělí Brusel. Musíme si vytvářet podmínky pro lidi, které tady v České republice chceme.



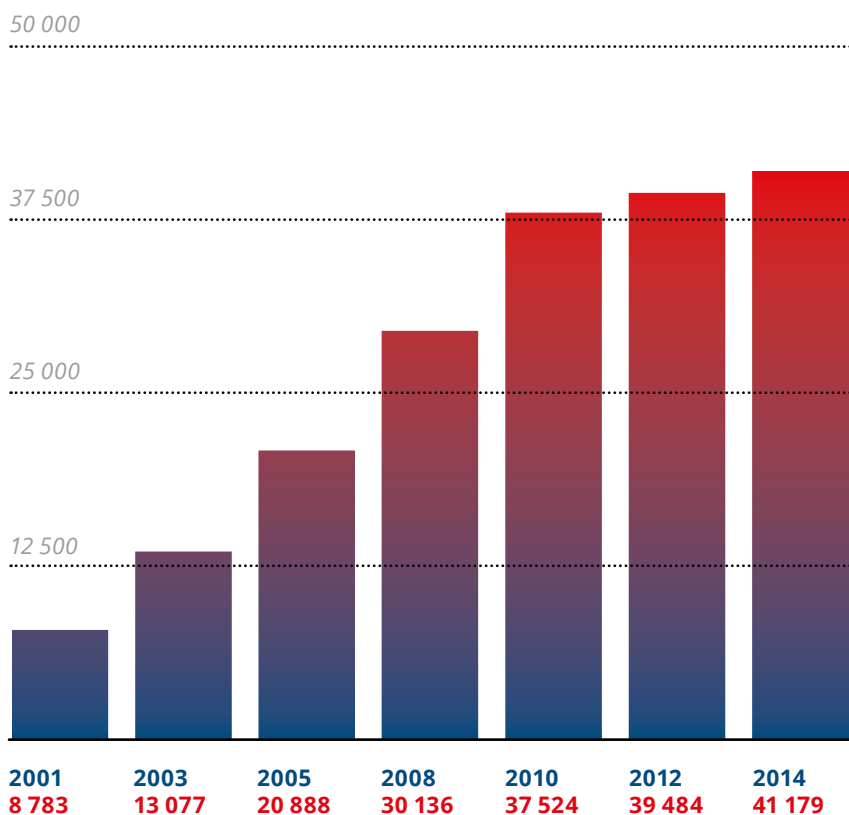
A pokud se dovídáme, že třeba Ukrajině poskytujeme 40 stipendií za rok, a to ještě prostřednictvím soukromé nadace Olgy a Václava Havlových, pak se domnívám, že to je situace zcela neakceptovatelná. V současné době, kdy probíhá na Ukrajině a v některých jiných zemích konflikt, bychom měli nabízet stovky nebo tisíce stipendií, vždyť to je možnost, jak do České republiky přivést lidi, kteří budou mladí, vzdělaní, perspektivní, a kvůli konfliktům je možné, že si tady najdou nový domov a jednoduše posílí naši ekonomiku, demografický vývoj atd. Podle mého názoru z těchto lidí 80% může zůstat v České republice a najde si tady nový život.

Naše politika musí být aktivní, nesmíme čekat, kdo k nám přijde, koho k nám zavane nějaký válečný vítr nebo koho nám přidělí Brusel. Musíme si vytvářet podmínky pro lidi, které tady v České republice chceme.

Setkávám se s lidmi, kteří vystudovali v České republice a dnes tady mají byznys a jsou velmi úspěšní. Absolutně nesouhlasím s pohledem ministerstva vnitra, že bychom se měli zaměřit na samoplátce. Samozřejmě přicházíme o platbu za školné, ale přínos studentů, kterým jsme poskytli stipendium, bude pro naši zemi stonásobně větší.

Statistické údaje

Studenti s cizím státním občanstvím



Zdroj: Statistické údaje Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, 2014

Studenti s cizím státním občanstvím podle formy studia

prezenční studium Bc. – 19602 cizinců
 prezenční studium Mgr. – 6914 cizinců
 prezenční studium Mgr. nav. – 7585 cizinců
 prezenční studium Ph.D. – 2187 cizinců

Studenti s cizím státním občanstvím podle skupiny studijních programů

Vysoké školy celkem	41 179
Ekonomické vědy a nauky	10 512
Technické vědy a nauky	8 071
Humanitní a společenské vědy a nauky	7 115
Zdravotnictví, lékař. a farmac. vědy a nauky	7 068
Přírodní vědy a nauky	4 796
Vědy a nauky o kultuře a umění	1 429
Zemědělsko-lesnické a veter. vědy a nauky	1 178
Pedagogika, učitelství a soc. péče	751
Právní vědy a nauky	657

Studenti s cizím státním občanstvím podle vysoké školy

vysoké školy celkem	41 179
Veřejné vysoké školy	34 283
Univerzita Karlova v Praze	7 414
Masarykova univerzita	6 678
Vysoké učení technické v Brně	3 447
Vysoká škola ekonomická v Praze	3 079
České vysoké učení technické v Praze	2 661
Česká zemědělská univerzita v Praze	1 686
Univerzita Palackého v Olomouci	1 601
Mendelova univerzita v Brně	1 269
Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava	1 086
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	768
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze	750
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno	686
Ostravská univerzita v Ostravě	587
Slezská univerzita v Opavě	480
Západočeská univerzita v Plzni	401
Technická univerzita v Liberci	388
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	334
Univerzita Pardubice	257
Akademie múzických umění v Praze	246
Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem	192
Univerzita Hradec Králové	132
Janáčkova akademie múzických umění v Brně	123
Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze	69
Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích	60

Vysoká škola polytechnická Jihlava	46
Akademie výtvarných umění v Praze	26
Soukromé vysoké školy	6 964
Vysoká škola finanční a správní, o.p.s.	997
Metropolitní univerzita Praha, o.p.s.	826
Vysoká škola mezinárodních a veřejných vztahů Praha, o.p.s.	726
Bankovní institut vysoká škola, a.s.	708
Vysoká škola hotelová v Praze spol. s.r.o.	686
Anglo-americká vysoká škola, o.p.s.	432
University of New York in Prague, s.r.o.	389
Vysoká škola obchodní v Praze, o.p.s.	358
Univerzita Jana Amose Komenského Praha s.r.o.	311
ŠKODA AUTO Vysoká škola, o.p.s.	230
Vysoká škola ekonomie a managementu, o.p.s.	196
Newton College, a.s.	180
Vysoká škola obchodní a hotelová, s.r.o.	141
Vysoká škola manažerské informatiky, ekonomiky a práva, a.s.	97
Evropský polytechnický institut, s.r.o.	80
Vysoká škola podnikání, a.s.	55
Vysoká škola Karla Engliš v Brně, a.s.	55
Vysoká škola logistiky, o.p.s.	54
Unicorn College, s.r.o.	53
CEVRO institut, o.p.s.	40
Vysoká škola zdravotnická, o.p.s.	39
B.I.B.S., a.s.	38
Soukromá vysoká škola ekonomických studií, s.r.o.	38
Archip s.r.o.	35
ART & DESIGN INSTITUT, s.r.o.	30
Filmová akademie Miroslava Ondříčka v Písku, o.p.s.	29

Studenti s cizím státním občanstvím z EU

Slovensko	22 680
Spojené království	526
Německo	484
Portugalsko	384
Polsko	363
Norsko	361
Řecko	310
Itálie	256
Kypr	195
Švédsko	179
Francie	119
Rakousko	115
Bulharsko	112
Španělsko	107
Chorvatsko	81
Irsko	56
Nizozemsko	44
Maďarsko	28
Slovinsko	24
Finsko	17
Švýcarsko	17
Litva	15
Belgie	12
Dánsko	11
Estonsko	10
Lotyšsko	5
Malta	2
Lucembursko	1

**Studenti s cizím
státním občanstvím
ze států mimo EU**

Rusko	5 237
Ukrajina	2 256
Kazachstán	1 427
Vietnam	916
Bělorusko	636
Indie	243
Malajsie	224
Spojené státy	212
Ázerbájdžán	211
Izrael	168
Srbsko	163
Moldavská republika	153
Čína	152
Uzbekistán	150
Gruzie	131
Saúdská Arábie	127
Ghana	108
Bosna a Hercegovina	101
Sýrie	91
Mongolsko	86
Írán	84
Kyrgyzstán	76
Botswana	74
Nigérie	68
Pákistán	59
Rumunsko	58
Arménie	57
Kanada	56

***Migrace studentů
do České republiky
2000–2015: historie
a perspektivy***



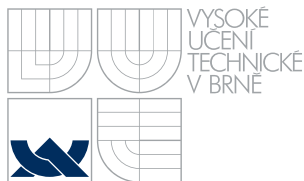
SENÁT

PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY



Partneři konference:

GOSTUDY





Partneři konference:

GOSTUDY

 **START**
INSURANCE

